

Na temelju članka IV. 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine na 75. sjednici Zastupničkog doma, održanoj 7. travnja 2010. godine, i na 44. sjednici Doma naroda, održanoj 9. travnja 2010. godine, usvojila je

ZAKON

O DUHANU BOSNE I HERCEGOVINE

POGLAVLJE I. OPĆE ODREDBE

Članak 1. (Predmet Zakona)

Zakonom o duhanu Bosne i Hercegovine uređuje se proizvodnja, organizacija proizvodnje, otkup, obrada, prerada i promet sirovog duhana u listu, te proizvodnja i promet duhanskih proizvoda u Bosni i Hercegovini.

Članak 2. (Tipovi duhana)

Pod duhanom u smislu ovoga Zakona podrazumijevaju se listovi kultivirane biljne vrste iz roda *Nicotiana tabacum L* s tipovima:

- a) virginija (flue-cured) sušena u specijalnim sušnicama s kontroliranom atmosferom,
- b) berlej (air-cured) sušen ambijentalnim zrakom u hladu,
- c) hercegovački ravnjak (sun-cured) sušen ambijentalnim zrakom na suncu.

Članak 3. (Značaj duhanske proizvodnje)

Zbog gospodarske i fiskalne važnosti proizvodnje duhana i duhanskih proizvoda u Bosni i Hercegovini, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vijeće ministara), na preporuku Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) uz suradnju nadležnih entitetskih ministarstava i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Brčko Distrikt), donosi razvojne mjere i gospodarske politike za domaću proizvodnju unutar propisa i akata kojima se uređuje poticanje poljoprivredne proizvodnje, a prvenstveno u Zakonu o poljoprivredi, prehrani i ruralnom razvoju Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 50/08).

Članak 4. (Iznimke od primjene Zakona)

Odredbe ovoga Zakona glede proizvodnje sirovog duhana u listu ne odnose se na znanstvene organizacije koje proizvode duhan u znanstvene ili pokusne svrhe.

Članak 5. (Značenje pojedinih izraza u Zakonu)

- (1) **Duhan** su listovi kultivirane biljne vrste *Nicotiana tabacum L.* u svim oblicima i stupnjevima uzgoja i u svim fazama obrade i pakiranja koji ne služe krajnjoj potrošnji (neobrađeni duhan).
- (2) **Sirovi duhan** jest osušeno i nefermentirano odnosno neobrađeno duhansko lišće koje se ne može koristiti za proizvodnju duhanskih proizvoda.
- (3) **Duhanska sirovina** jest doradeni duhan, list ili strips, duhanska folija i ekspanzirani živac koji se koriste za proizvodnju duhanskih proizvoda.

(4) **Fermentirani duhan** jest duhan obrađen tehnološkim postupkom, i to sezonskom i izvansezonskom fermentacijom i termičkom obradom.

(5) **Duhanski proizvodi** su svi proizvodi napravljeni od duhana koji su namijenjeni krajnjoj potrošnji u vidu pušenja, žvakanja ili sisanja i šmrkanja.

a) Cigare i cigarilosi su:

- 1) svici duhana koji se mogu pušiti u datom stanju i koji su u cijelosti napravljeni od prirodnog duhana;
- 2) svici duhana koji se mogu pušiti u datom stanju i čiji je vanjski omotač od prirodnog duhana;
- 3) svici duhana od mješavine iziljenog duhana s vanjskim omotačem u prirodnoj boji cigare koji potpuno pokriva proizvod.

b) Cigarete su:

- 1) svici duhana koji se mogu pušiti u datom stanju, a koji ne spadaju u cigare i cigarilose iz stavka (5) točka a) ovoga članka;
- 2) svici duhana koji se na jednostavan, neindustrijski i industrijski način stavljaju u papirnate tube za cigarete;
- 3) svici duhana koji se na jednostavan, neindustrijski način uvijaju u cigaretni papir.

c) Duhan za pušenje je:

- 1) duhan koji je rezan ili na drugi način usitnjen, iskidan ili prešan u blokove i koji se može pušiti bez daljnje industrijske obrade;
- 2) duhan koji je namijenjen za prodaju u trgovini na malo, a koji ne spada u proizvode iz stavka (5) točaka a) i b) ovoga članka i koji se može pušiti.

d) Ostali duhanski proizvodi su:

- 1) duhan namijenjen za prodaju u trgovinama na malo koji se može koristiti bez daljnje industrijske obrade i koji je posebno pripremljen za žvakanje, šmrkanje ili sisanje, ali ne i za pušenje;
- 2) proizvodi koji se u cijelosti ili djelomično sastoje od tvari koje nisu duhan, ali koji glede drugih kriterija odgovaraju proizvodima iz stavka (5) točke a) ili točke c) ovoga članka i koji se, u smislu poreznih i drugih zakona, tretiraju kao cigarete ili duhan za pušenje;
- 3) proizvodi koji se djelomično sastoje od tvari koje nisu duhan, ali koji glede drugih kriterija odgovaraju proizvodima iz stavka (5) točke b) ovoga članka i koji se, u smislu poreznih i drugih zakona, tretiraju kao cigare i cigarilosi ako ispunjavaju jedan od sljedećih uvjeta:

- imaju omotač od prirodnog duhana,
- imaju omotač i povelj od duhanske folije,
- imaju omotač od duhanske folije;

4) proizvodi koji se djelomično sastoje od tvari koje nisu duhan, ali glede drugih kriterija odgovaraju proizvodima iz stavka (5) točke d) alineje 1) ovoga članka.

(6) **Domaći duhanski proizvodi** su duhanski proizvodi proizvedeni u Bosni i Hercegovini od strane osobe koja je upisana u Registar proizvođača duhanskih proizvoda i upisana u Registar o markama duhanskih proizvoda, sukladno ovome Zakonu.

- (7) **Proizvodnja duhana** jest proizvodnja duhanskih presadnica, uzgoj duhana u polju, berba, sušenje, sortiranje i pakiranje duhana kod proizvođača.
- (8) **Obrada duhana** jest sređivanje i industrijska fermentacija duhana, te druge radnje u tehnološkom postupku obrade i pakiranja duhana.
- (9) **Proizvodnja duhanskih proizvoda** podrazumijeva industrijske postupke u proizvodnji i pakiranju proizvoda napravljenih od duhana koji su namijenjeni pušenju, žvakanju, šmrkanju i sisanju.
- (10) **Proizvođač duhana** jest gospodarsko društvo, poduzetnik ili fizička osoba koja proizvodi duhan i koja je upisana u Registar proizvođača duhana odnosno u Evidencijsku listu proizvođača duhana.
- (11) **Organizator proizvodnje** jest poduzeće ili druga pravna osoba koja se bavi organizacijom proizvodnje duhana na vlastitom posjedu, zakupljenom zemljištu ili u suradnji s fizičkim osobama (zemljoradnicima) posjednicima ili zakupcima zemljišta.
- (12) **Obradivač duhana** jest gospodarsko društvo, poduzetnik koji obrađuje duhan, i koji je upisan u Registar obrađivača duhana.
- (13) **Proizvođač, trgovac na veliko odnosno trgovac na malo** duhanskim proizvodima jest gospodarsko društvo, poduzetnik, koji proizvodi, prodaje na veliko ili na malo proizvode iz stavka (5) ovoga članka i koji je upisan u Registar proizvođača duhanskih proizvoda odnosno Registar trgovaca na veliko duhanskim proizvodima, kao i u Evidencijsku listu o trgovcima na malo duhanskim proizvodima.
- (14) **Otkup duhana** jest preuzimanje sirovog duhana u listu od proizvođača i procjena kakvoće tog duhana.
- (15) **Uvoznik duhana** i duhanskih proizvoda jest gospodarsko društvo odnosno poduzeće koje uvozi, u svoje ime i za svoj račun, proizvode iz stavaka (1), (4) i (5) ovoga članka i koje je upisano u Registar uvoznika duhana.
- (16) **Izvoznik duhana** i duhanskih proizvoda jest gospodarsko društvo odnosno poduzeće koje izvozi, u svoje ime i za svoj račun, proizvode iz stavaka (1), (4) i (5) ovoga članka i koje je upisano u Registar izvoznika duhana.
- (17) **Promet duhana** odnosno fermentiranog duhana jest trgovina kao i uvoz i izvoz duhana odnosno fermentiranog duhana.
- (18) **Promet duhanskih proizvoda** jest trgovina kao i uvoz i izvoz duhanskih proizvoda.
- (19) **Nadležna tijela** su Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine - na području Bosne i Hercegovine; Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva - na području Federacije Bosne i Hercegovine; Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srpske - na području Republike Srpske; Odjel za poljoprivredu, šumarstvo i vodnogospodarstvo Vlade Brčko Distrikta - na području Brčko Distrikta.

POGLAVLJE II. PROIZVODNJA, OTKUP I OBRADA DUHANA

Članak 6. (Proizvođači duhana)

Proizvodnjom sirovog duhana u listu mogu se baviti fizičke i pravne osobe i gospodarska društva koja se bave otkupom, obradom i preradom duhana, samostalno ili u međusobnoj suradnji, pod uvjetima određenim ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju njega.

Članak 7. (Ugovori proizvođača)

- (1) Fizičke i pravne osobe mogu se baviti proizvodnjom sirovog duhana u listu samo ako su prethodno sklopile pisani ugovor s organizatorom proizvodnje ili obrađivačem o proizvodnji i isporuci sirovog duhana u listu.
- (2) Ugovor iz stavka (1) ovoga članka mora se sklopiti najkasnije do 30. lipnja godine u kojoj se proizvodi sirovi duhan u listu.
- (3) Ugovor o isporuci duhana iz stavka (1) ovoga članka mora sadržavati:
- a) naziv parcele i površinu poljoprivrednog zemljišta na kojoj će se saditi duhan,
  - b) naziv tipa i sorte duhana koji će se saditi,
  - c) način na koji ugovorne stranke osiguravaju sjeme odnosno duhanske presadnice,
  - d) obveze glede primjene mjera za suzbijanje biljnih bolesti i štetnika na duhanu i davanja reprodukcijских materijala,
  - e) cijenu proizvedenog duhana po klasama koju će obrađivač duhana platiti proizvođaču,
  - f) obvezu proizvođača da će u ugovorenom roku obrađivaču duhana s kojim je sklopljen ugovor o proizvodnji isporučiti sav proizvedeni duhan, te obvezu obrađivača duhana da će od njega preuzeti i platiti mu proizvedeni duhan,
  - g) izjavu proizvođača duhana da za isto vremensko razdoblje nije sklopio ugovor o proizvodnji duhana s drugim obrađivačem duhana za istu površinu iz stavka (3) točke a) ovoga članka,
  - h) rok i mjesto predaje duhana i
  - i) rok i način isplate novčanih sredstava za preuzeti duhan.
- (4) Ugovor može sadržavati i druge elemente koje utvrde ugovorne stranke, a koji ne mogu biti u suprotnosti s obveznim elementima iz stavka (3) ovoga članka.

Članak 8.

(Stručne službe za zaštitu od biljnih bolesti)

- (1) Organizatori proizvodnje ili obrađivači koji se bave i proizvodnjom sirovog duhana u listu dužni su unutar svoje organizacije ustrojiti stručnu službu koja će pružati stručnu pomoć u zaštiti duhana od biljnih bolesti i štetnika za vlastitu proizvodnju kao i za proizvodnju fizičkih i pravnih osoba s kojima imaju sklopljene ugovore o proizvodnji.
- (2) U slučaju pojave biljnih bolesti ili štetnika organizator proizvodnje ili obrađivač dužan je bez odgode organizirati zaštitu duhana i proizvođačima iz stavka (1) ovoga članka.

Članak 9.

(Pravilnik o proizvodnji duhana)

Vijeće ministara pravilnikom propisuje uvjete za proizvodnju duhana i bilanciranje količina duhana za potrebe domaćeg tržišta i izvoz, na prijedlog Ministarstva u suradnji s nadležnim tijelima.

Članak 10.

(Uvjeti za registriranje otkupa i obrade duhana)

- (1) Otkupom i obradom duhana mogu se baviti obrađivači koji su registrirani za obavljanje ove djelatnosti i koji ispunjavaju uvjete za njezino obavljanje, poput toga da:

- a) raspolažu odgovarajućim prostorom za smještaj, čuvanje i obradu duhana,
- b) raspolažu odgovarajućom tehnološkom opremom,
- c) raspolažu odgovarajućim stručnim kadrom,
- d) osiguraju laboratorijske analize duhana.

(2) Vijeće ministara, na prijedlog Ministarstva u suradnji s nadležnim tijelima, pravilnikom propisuje uvjete koje moraju ispunjavati obrađivači za obavljanje djelatnosti otkupa i obrade duhana.

Članak 11.
(Prijava proizvodnje)

(1) Organizator proizvodnje i obrađivači obvezni su prijaviti proizvodnju sirovog duhana u listu tijelu uprave nadležnom za poljoprivredu na čijem se području odvija proizvodnja najkasnije do 15. srpnja godine u kojoj je rasađivan duhan.

(2) Prijava se podnosi u pisanom obliku, a sadrži imena i adrese ugovornih stranaka te podatke o broju rasađenih strukova, površini zemljišta i sortama zasađenog duhana.

(3) Nadležno tijelo iz stavka (1) ovoga članka može propisati da prijava sadrži i druge potrebne podatke.

Članak 12.
(Ugovor o proizvodnji)

(1) Organizatori proizvodnje obvezni su, ako se sami ne bave obradom duhana, sklopiti pisani ugovor o obradi sirovog duhana u listu s obrađivačem.

(2) Ugovor iz stavka (1) ovoga članka sklapa se najkasnije do 30. rujna godine u kojoj se proizvodi sirovi duhan u listu.

Članak 13.
(Procjena količina sirovog duhana)

(1) Proizvođači sirovog duhana u listu obvezni su tijekom vegetacije omogućiti procjenu sirovog duhana u listu organizatoru proizvodnje ili obrađivaču s kojim su sklopili ugovor o proizvodnji duhana, radi utvrđivanja količina koje će se preuzeti.

(2) Procjena iz stavka (1) ovoga članka obavlja se na parceli na kojoj je zasađen duhan (duhanište).

Članak 14.
(Vrijeme i mjerila za procjenu kakvoće sirovog duhana)

(1) Procjena kakvoće proizvedenog sirovog duhana u listu obavlja se pri njegovom preuzimanju, prema propisanim jedinstvenim mjerilima.

(2) Mjerila za procjenu duhana u listu donosi Vijeće ministara na prijedlog Ministarstva, u suradnji s nadležnim tijelima i strukovnom udrugom za srednjoročno razdoblje, sukladno propisanim standardima kakvoće sirovog duhana u listu.

(3) Procjena duhana javni je čin i provodi se u nazočnosti proizvođača duhana.

Članak 15.
(Potvrda procjene količine sirovog duhana)

- (1) Procjenu količine i kakvoće sirovog duhana u listu obavlja organizator proizvodnje ili obrađivač s kojim je sklopljen ugovor o proizvodnji i isporuci sirovog duhana u listu. Procjenu obavlja procjenitelj koji ima odgovarajuću stručnu spremu diplomiranog inženjera poljoprivrednog ili tehnološkog smjera i radno iskustvo u proizvodnji, otkupu ili obradi duhana u trajanju od najmanje tri godine.
- (2) Ukoliko organizator proizvodnje ili obrađivač nema zaposlenu osobu iz stavka (1) ovoga članka, procjenu obavlja povjerenstvo iz članka 17. ovoga Zakona.
- (3) Organizator proizvodnje ili obrađivač iz stavka (1) ovoga članka izdaje potvrdu o obavljenoj procjeni količine i kakvoće duhana proizvođaču duhana.
- (4) Potvrda iz stavka (3) ovoga članka služi kao dokazno sredstvo samo u slučaju kada je proizvođač suglasan s procjenom.

Članak 16.

(Povjerenstvo za ponovnu procjenu)

- (1) Proizvođač duhana koji nije zadovoljan obavljenom procjenom sirovog duhana u listu tijekom vegetacije radi utvrđivanja količine koja će se preuzeti može u roku od osam dana od dana dostave potvrde iz članka 15. ovoga Zakona podnijeti zahtjev tijelu uprave nadležnom za poljoprivredu za procjenu količine duhana putem povjerenstva.
- (2) Proizvođač duhana koji nije zadovoljan obavljenom procjenom kakvoće sirovog duhana u listu može odmah zahtijevati da procjenu kakvoće duhana obavi povjerenstvo. Do procjene povjerenstva ovaj duhan se čuva odvojeno.

Članak 17.

(Sastav povjerenstva za procjenu)

- (1) Sastav i način rada povjerenstva iz članka 15. ovoga Zakona određuje nadležno tijelo na čijem je području proizveden sirovi duhan u listu.
- (2) U povjerenstvo iz stavka (1) ovoga članka imenuje se najmanje po jedan predstavnik proizvođača duhana, organizatora proizvodnje ili obrađivača i tijela koje imenuje povjerenstvo.

Članak 18.

(Isporuka i preuzimanje sirovog duhana)

- (1) Fizičke i pravne osobe koje se bave proizvodnjom sirovog duhana u listu obvezne su sav proizvedeni sirovi duhan u listu isporučiti organizatoru proizvodnje ili obrađivaču s kojim su sklopili ugovor o proizvodnji i isporuci sirovog duhana u listu, a obrađivač je obavezan preuzeti sav duhan proizveden na ugovorenoj površini.
- (2) Isporuka odnosno preuzimanje duhana odvija se u roku i na mjestu određenom u ugovoru o proizvodnji i isporuci sirovog duhana u listu.

Članak 19.

(Evidencije o preuzetom duhanu)

Organizator proizvodnje ili obrađivač koji otkupljuje duhan obavezan je odvojeno voditi evidenciju za svakog proizvođača duhana o količinama, klasama i sortama duhana preuzetog u smislu članka 18. ovoga Zakona.

Članak 20.

(Dostavljanje popisa proizvođača)

Organizator proizvodnje ili obrađivač koji vrši otkup obavezan je u roku od 15 dana od završetka otkupa sirovog duhana u listu dostaviti nadležnome tijelu uprave za poljoprivredu popis proizvođača duhana koji nisu isporučili ugovorene količine duhana.

Članak 21.

(Evidencije o količinama ugovorenog duhana i potvrde o preuzetom duhanu)

- (1) Organizator proizvodnje ili obrađivač dužan je prijaviti sve količine ugovorenog i preuzetog sirovog duhana u listu, po klasama i sortama, nadležnim entitetskim tijelima uprave i tijelima uprave Brčko Distrikta na čijem je području duhan proizveden.
- (2) Organizator proizvodnje ili obrađivač obavezan je nadležnome tijelu uprave u propisanim rokovima dostavljati izvješća:
  - a) o broju sklopljenih ugovora o proizvodnji s podacima o proizvođačima,
  - b) o površini zemljišta zasađenog duhanom prema ugovorima, te o očekivanoj proizvodnji,
  - c) o količini, tipu i klasama proizvedenog i preuzetog duhana na temelju ugovorene proizvodnje.
- (3) Sadržaj evidencija i izvješća iz stavaka (1) i (2) ovoga članka propisuje Ministarstvo u suradnji s nadležnim tijelima.
- (4) Organizator proizvodnje ili obrađivač obavezan je proizvođačima izdati potvrdu o preuzetim količinama sirovog duhana u listu.

Članak 22.

(Prijave količina ugovorenog i preuzetog duhana)

Organizator proizvodnje ili obrađivač obavezan je prijaviti sve količine ugovorenog i preuzetog sirovog duhana u listu, po proizvođačima, tijelu uprave nadležnom za poljoprivredu na čijem je području proizveden sirovi duhan u listu.

Članak 23.

(Proizvodnja rasada duhana)

Za proizvodnju rasada duhana može se uporabiti samo sjeme proizvedeno prema propisima o sjemenu koji se primjenjuju u Bosni i Hercegovini i dobiveno od organizatora proizvodnje ili obrađivača duhana s kojim je sklopljen ugovor.

Članak 24.

(Obrada sirovog duhana)

Obrada sirovog duhana u listu obavlja se po postupku i na način koji su propisani standardima što se primjenjuju u Bosni i Hercegovini i prema posebnim zahtjevima kupca.

POGLAVLJE III. PROMET OBRAĐENOG DUHANA

Članak 25.

(Uvjeti za promet duhana)

- (1) U promet se može stavljati samo obrađeni duhan.
- (2) Obradeni duhan može se prodati samo gospodarskim društvima koja se bave preradom i prometom duhana i radi izvoza.
- (3) Preradom duhana mogu se baviti gospodarska društva koja ispunjavaju uvjete određene člankom 29. ovoga Zakona.

Članak 26.
(Uvjeti za otkup, obradu i promet duhana)

Gospodarska društva koja se bave otkupom, obradom i prometom duhana mogu izvoziti obrađeni duhan sukladno propisima o vanjskotrgovinskom poslovanju.

Članak 27.
(Neovlašteni promet duhana)

Fizičke i pravne osobe ne smiju neovlašteno držati, koristiti, kupovati, prodavati ili na drugi način neovlašteno prometovati duhanom u listu ili rezanim duhanom.

POGLAVLJE IV. PROIZVODNJA DUHANSKIH PROIZVODA

Članak 28.
(Definiranje proizvodnje duhanskih proizvoda)

Pod proizvodnjom duhanskih proizvoda (cigarete, cigare, cigarilosi, duhan za lulu, duhan za pušenje, duhan za žvakanje ili sisanje i dr.) podrazumijevaju se radnje i tehnološki postupci kojima se dobivaju krajnji duhanski proizvodi preradom duhana u listu, a to su: priprema i rezanje duhana, izrada cigareta, pakiranje u odvoju i neodvojivu ambalažu i skladištenje do stavljanja u promet.

Članak 29.
(Registiranje i uvjeti za obavljanje djelatnosti prerade i proizvodnje duhanskih proizvoda)

(1) Proizvodnjom duhanskih proizvoda mogu se baviti gospodarska društva registrirana za obavljanje djelatnosti prerade duhana i proizvodnje duhanskih proizvoda kod nadležnoga suda i koja ispunjavaju određene tehničko-tehnološke uvjete da:

- a) raspolazu odgovarajućim prostorom za smještaj duhana i duhanskih prerađevina,
- b) raspolazu odgovarajućom tehnološkom opremom sukladno kapacitetu proizvodnje,
- c) instalirana tehnologija osigurava sve faze proizvodnje od pripreme i rezanja duhana do izrade i pakiranja duhanskih proizvoda,
- d) raspolazu odgovarajućim laboratorijem za analizu i kontrolu duhanskih proizvoda,
- e) zapošljavaju odgovarajući stručni kadar.

(2) Ministarstvo, u suradnji s nadležnim tijelima, donosi propis o minimalnim tehničko-tehnološkim i kadrovskim uvjetima koje moraju ispunjavati gospodarska društva iz stavka (1) ovoga članka.

Članak 30.
(Rješenje o obavljanju djelatnosti)

(1) Rješenjem kojim se utvrđuje da proizvođač duhanskih proizvoda ispunjava uvjete iz članka 29. ovoga Zakona donosi nadležno tijelo na temelju nalaza i mišljenja povjerenstva iz stavka (2) ovoga članka.

(2) Povjerenstvo koje utvrđuje ispunjenost uvjeta iz stavka (1) ovoga članka osniva nadležno tijelo. Nalaz i mišljenje povjerenstva ima karakter nalaza vještaka koji služi kao dokazno sredstvo za donošenje rješenja iz stavka (1) ovoga članka.

(3) Protiv rješenja iz stavka (1) ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor kod Suda Bosne i Hercegovine.

Članak 31.
(Duhanske mješavine za proizvodnju i razvrstavanje)

- (1) Za proizvodnju cigareta koristi se isključivo duhan u listu (djelomično ili potpuno iziljeni duhan) od kojega se priprema duhanska mješavina, a koja se sastoji od domaćih i uvoznih tipova duhana ili na njima temeljenih nadomjestaka (duhanska folija i tehnološki obrađeno rebro) koje određuje proizvođač.
- (2) Cigarete na tržištu Bosne i Hercegovine razvrstavaju se prema kakvoći duhanskih mješavina i njihovim organoleptičkim svojstvima pri pušenju, tehničkoj izradi i opremljenosti cigareta, te prema oznaci cigareta.
- (3) Prema kakvoći duhanske mješavine i organoleptičkim svojstvima pri pušenju razlikuju se cigarete koje se temelje na mješavini raznih tipova duhana virginija sušena toplim zrakom i berlej sušen u hladu, te hercegovačkog ravnjaka kao i drugih tipova duhana.
- (4) S obzirom na tehničku izradu i opremljenost cigarete se razvrstavaju:
  - a) prema omotu pakiranja: na cigarete u tvrdom i mekom pakiranju,
  - b) prema ugrađenosti filtra: na cigarete s filtrom i cigarete bez filtra.
- (5) Prema oznaci cigarete se razvrstavaju ovisno o mjestu proizvodnje i prvog stavljanja u promet pojedine marke cigareta.

Članak 32.
(Razvrstavanje cigareta)

- (1) Sukladno obilježjima iz članka 31. ovoga Zakona, cigarete se razvrstavaju u tri skupine i to:
  - a) skupina A - popularne cigarete,
  - b) skupina B - standardne cigarete,
  - c) skupina C - ekstra cigarete.
- (2) U skupinu A spadaju cigarete s ili bez filtra pakirane u meko pakiranje i koje sadrže najmanje 50% domaćih tipova duhana (virginija, berlej ili hercegovački ravnjak), od čega je najmanje 25% donjeg branja ili na njima temeljenih nadomjestaka domaćeg podrijetla (duhanska folija i tehnološki obrađeno rebro), a koje su proizvedene i prvi puta stavljene u promet na teritorij Bosne i Hercegovine.
- (3) U skupinu B spadaju cigarete s filtrom pakirane u tvrdo pakiranje i koje sadrže najmanje 50% domaćih tipova duhana (virginija, berlej ili hercegovački ravnjak), od čega je najmanje 15% donjih branja ili na njima temeljenih nadomjestaka domaćeg podrijetla (duhanska folija i tehnološki obrađeno rebro), a koje su proizvedene i prvi puta stavljene u promet na teritorij Bosne i Hercegovine.
- (4) U skupinu C spadaju sve ostale cigarete koje ne ispunjavaju uvjete za cigarete iz skupina A i B.

Članak 33.
(Pravilnik o razvrstavanju cigareta i markama)

Razvrstavanje cigareta u odgovarajuće skupine propisuje se Pravilnikom o razvrstavanju cigareta i markama, koji donosi Ministarstvo u suradnji s nadležnim tijelima.

Članak 34.
(Isticanje nadzorne markice)

Duhanski proizvodi na tržištu Bosne i Hercegovine proizvedeni izvan teritorija Bosne i Hercegovine moraju imati nalijepljenu nadzornu markicu Uprave za neizravno oporezivanje Bosne i Hercegovine, na kojoj je vidno istaknut i naziv uvoznika.

Članak 35.
(Kontrola kakvoće duhanskih proizvoda)

- (1) Kakvoća duhanskih proizvoda na tržištu Bosne i Hercegovine proizvedenih izvan teritorija Bosne i Hercegovine mora biti provjerena prije carinjenja odnosno stavljanja u promet u laboratoriju za analizu duhana i duhanskih prerađevina, akreditiranom od Instituta za akreditiranje Bosne i Hercegovine.
- (2) Svaka pošiljka duhanskih proizvoda iz stavka (1) ovoga članka mora se podvrgnuti kontroli kakvoće prije carinjenja.
- (3) Do trenutka akreditiranja laboratorija za analizu duhana i duhanskih proizvoda iz stavka (1) ovoga članka, ispitivanja će provoditi laboratorij s odobrenjem Ministarstva.
- (4) Ministarstvo daje odobrenje laboratoriju koji će provoditi analizu i superanalizu duhana i duhanskih prerađevina.

POGLAVLJE V. REGISTRI I EVIDENCIJE

Članak 36.
(Vrste registara)

- (1) Ministarstvo, u suradnji s entitetskim ministarstvima i Brčko Distriktom, vodi registre:
  - a) proizvođača sirovog duhana u listu,
  - b) organizatora proizvodnje i obrađivača duhana u Bosni i Hercegovini,
  - c) proizvođača duhanskih proizvoda,
  - d) izvoznika i uvoznika duhanskih proizvoda,
  - e) veleprodaje duhanskih proizvoda,
  - f) marki duhanskih proizvoda stavljenih u promet u Bosni i Hercegovini.
- (2) Djelatnost obrade duhana, proizvodnje duhanskih proizvoda i prometa duhana i duhanskih proizvoda mogu obavljati pravne osobe koje imaju sjedište u Bosni i Hercegovini i koje su na temelju ispunjavanja uvjeta propisanih ovim Zakonom upisane u odgovarajući registar iz stavka (1) ovoga članka.
- (3) Osobe iz stavka (2) ovoga članka obvezne su nadležnome tijelu uprave, bez odgađanja, prijaviti svaku promjenu naziva, adrese, sjedišta ili djelatnosti.
- (4) Ministar vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: ministar) propisuje sadržaj obrazaca i način vođenja registra iz stavka (1) ovoga članka, sukladno jedinstvenom registru poljoprivrednih gospodarstava i klijenata Bosne i Hercegovine.

Članak 37.
(Evidencije o proizvodnji, prometu, uvozu, izvozu i rezervi duhanskih proizvoda)

- (1) Organizatori proizvodnje, obrađivači duhana, proizvođači duhanskih proizvoda i uvoznici duhana i duhanskih proizvoda dužni su voditi evidencije o proizvodnji, prometu, utrošku, uvozu, izvozu i rezervama duhana i duhanskih proizvoda.

- (2) Evidencije iz stavka (1) ovoga članka moraju se čuvati pet godina.
- (3) Sadržaj, oblik i način vođenja evidencija iz stavka (1) ovoga članka propisuje ministar.

POGLAVLJE VI. NADZOR NAD PROVEDBOM ZAKONA

Članak 38. (Nadzor nad provedbom Zakona)

- (1) Nadzor nad provedbom određaba ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega o proizvodnji i obradi sirovog duhana u listu obavlja Ministarstvo u suradnji s nadležnim tijelima entiteta i Brčko Distrikta posredstvom entitetskih inspektorata.
- (2) Nadzor nad provedbom određaba ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega o prometu sirovog duhana u listu i obrađenog duhana i duhanskih proizvoda obavljaju nadležna tijela uprave zadužena za trgovinu.
- (3) Nadzor nad provedbom određaba ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega o tehničko-tehnološkim uvjetima koje moraju ispunjavati proizvođači duhanskih proizvoda obavljaju nadležna tijela Bosne i Hercegovine, nadležna za poljoprivredu.

Članak 39. (Inspeksijski nadzor)

Inspeksijski nadzor nad provedbom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega obavljaju nadležni inspektori.

Članak 40. (Prava i dužnosti poljoprivrednog inspektora)

Poljoprivredni inspektor, osim ovlasti koje ima prema propisima o poljoprivrednoj inspekciji, ovlašten je i:

- a) pregledati parcele na kojima se proizvodi ili će se proizvoditi rasad duhana u listu,
- b) nadzirati proizvodnju, promet i uporabu duhanskih presadnica, kao i promet i uporabu sirovog duhana,
- c) pregledati rasad i duhan u listu tijekom vegetacije,
- d) nadzirati točnost i potpunost evidencija o sklopljenim ugovorima o proizvodnji i preuzetom duhanu,
- e) naložiti proizvođaču koji nije sklopio ugovor o proizvodnji i isporuci sirovog duhana u listu, odnosno otkupljivaču koji nije dostavio nadležnome tijelu uprave prijavu o proizvodnji duhana, da to učini u određenom roku sukladno ovome Zakonu,
- f) nadzirati obavljaju li se procjena kakvoće i preuzimanje duhana sukladno utvrđenim mjerilima,
- g) nadzirati postupak obrade duhana i ocjenjivati obavlja li se ta aktivnost sukladno Zakonu,
- h) nadzirati ispunjava li organizator proizvodnje ili obrađivač duhana propisane uvjete za obradu sukladno Zakonu i drugim propisima donesenim na temelju njega,
- i) nadzirati ispunjava li proizvođač uvjete propisane člankom 29. ovoga Zakona,
- j) nadzirati koriste li se u proizvodnji duhanskih proizvoda sirovine propisane člancima 31. i 32. ovoga Zakona,
- k) uzimati uzorke duhana radi slanja na laboratorijsku analizu.

Članak 41.
(Uništavanje rasada)

Ako proizvođač duhana ne sklopi ugovor o proizvodnji i isporuci sirovog duhana u listu u roku koji je utvrđen rješenjem poljoprivrednog inspektora, poljoprivredni inspektor će uz zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka naložiti uništavanje rasada odnosno rasađenog duhana o trošku organizatora proizvodnje ili proizvođača ako i u naknadno dostavljenom roku po podnošenju prijave ne sklopi ugovor s obrađivačem.

POGLAVLJE VII. KAZNE NE ODREDBE

Članak 42.
(Prekršaj gospodarskog društva ili pravne osobe)

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 KM do 10.000,00 KM kaznit će se za prekršaj gospodarsko društvo i druga pravna osoba ako:

- a) se bave proizvodnjom sirovog duhana u listu, a nisu organizirali stručnu službu koja će se baviti zaštitom duhana od biljnih bolesti i štetnika (članak 8.),
- b) procjenu sirovog duhana u listu tijekom vegetacije, radi utvrđivanja količine koja će se preuzeti, ne obavljaju na parceli na kojoj je posađen duhan (članak 13. stavak (2)) i ne izdaju potvrdu o obavljenoj procijeni prinosa i broju rasađenih strukova duhana (članak 15. stavak (3)),
- c) pri preuzimanju proizvedenog sirovog duhana u listu ne obavljaju procjenu kakvoće prema propisanim mjerilima (članak 14.),
- d) ne preuzmu sav duhan proizveden na ugovorenoj površini ili ako to ne učine u ugovorenom roku ili na ugovorenom mjestu (članak 18.),
- e) sav proizvedeni sirovi duhan u listu ne isporuče na obradu sukladno ugovoru o obradi (članak 12.),
- f) ne obrađuju sirovi duhan u listu po postupku i na način koji su propisani standardima iz članka 24. ovoga Zakona,
- g) obrađeni sirovi duhan u listu prodaju protivno odredbi članka 25. stavak (2) ovoga Zakona,
- h) neovlašteno drže, koriste, kupuju ili na drugi način neovlašteno prometuju duhanom u listu ili rezanim duhanom (članak 27.),
- i) ne organiziraju zaštitu duhana u slučaju pojave biljnih bolesti i štetnika članak (8. stavak (2)),
- j) ne ispune obveze određene u Pravilniku o uvjetima za proizvodnju duhana odnosno proizvođači ne otkupe balansirane količine obrađenog duhana (članak 9.),
- k) ne ispunjavaju Pravilnikom propisane uvjete što ih moraju ispunjavati obrađivači za obavljanje djelatnosti (članak 10.),
- l) ne obavljaju laboratorijske analize duhana (članak 10.),
- m) proizvođačima duhana ustupe sjeme koje ne odgovara normama kakvoće (članak 23.),
- n) otkupe sirovi duhan u listu od proizvođača s kojima nema sklopljen ugovor.

(2) Za prekršaj iz stavka (1) ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u gospodarskom društvu novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 2.000,00 KM.

Članak 43.
(Novčane kazne i oduzimanje duhana)

Za prekršaj iz članka 42. stavka (1) točke h) ovoga Zakona uz novčanu kaznu izreći će se i zaštitna mjera oduzimanja duhana i drugih predmeta koji su uporabljeni ili su bili namijenjeni za činjenje gospodarskog prijestupa ili koji su nastali činjenjem prijestupa.

Članak 44.
(Kazne za gospodarska društva i odgovorne osobe)

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 KM do 10.000,00 KM kaznit će se za prekršaj gospodarsko društvo i druga odgovorna osoba ako:

- a) proizvode sirovi duhan u listu u suradnji s fizičkim ili pravnim osobama, a nemaju sklopljen pisani ugovor o proizvodnji i isporuci sirovog duhana u listu ili ako taj ugovor ne sadrži sve propisane elemente (članak 7.),
- b) nadležnome tijelu uprave ne podnesu prijavu o proizvodnji sirovog duhana u listu u propisanom roku ili ako prijava ne sadrži sve propisane podatke (članak 11.) ili netočne podatke o broju rasađenih strukova,
- c) ne sklope pisani ugovor o obradi sirovog duhana u listu s obrađivačem duhana ili to ne učine u propisanom roku (članak 12.),
- d) ne izdaju potvrdu o obavljenoj procjeni količine i kakvoće sirovog duhana u listu (članak 15.),
- e) ne vode evidenciju o količinama i sortama duhana preuzetog u smislu članka 19. ovog Zakona za svakog proizvođača duhana odvojeno,
- f) u propisanom roku ne dostave tijelu uprave nadležnom za poljoprivredu popis proizvođača duhana koji nisu isporučili ugovorene količine sirovog duhana u listu (članak 20.),
- g) tijelu uprave nadležnom za poljoprivredu ne prijave sve količine ugovorenog i preuzetog sirovog duhana u listu i ako otkupljivač ne preuzme duhan od proizvođača (članak 21.).

(2) Za prekršaj iz stavka (1) ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u gospodarskom društvu i drugoj pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 2.000,00 KM.

Članak 45.
(Kazne za fizičke osobe)

Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1.000,00 KM kaznit će se za prekršaj fizička osoba:

- a) ako proizvede sirovi duhan u listu bez prethodno sklopljenog pisanog ugovora o proizvodnji i isporuci sirovog duhana u listu u propisanom roku ili ako taj ugovor ne sadrži sve propisane elemente (članak 7.),
- b) ako za jednu parcelu sklopi ugovor o proizvodnji i isporuci sirovog duhana u listu s dva ili više organizatora proizvodnje ili obrađivača (članak 7.),
- c) ako ne omogući organizatoru proizvodnje i obrađivaču s kojim je sklopio ugovor o proizvodnji i isporuci sirovog duhana u listu procjenu duhana tijekom vegetacije, radi utvrđivanja količina koje će se preuzeti (članak 13.),
- d) ako sav proizvedeni sirovi duhan u listu ne isporuči organizatoru proizvodnje ili obrađivaču s kojim je sklopio ugovor o proizvodnji i isporuci sirovog duhana u listu ili ako to ne učini u ugovorenom roku ili na ugovorenom mjestu (članak 18.),

- e) ako neovlašteno drži, koristi, kupuje, prodaje ili na drugi način neovlašteno prometuje duhanom u listu ili rezanim duhanom (članak 27.),
- f) za prekršaj iz stavka (1) točke e) ovoga članka kaznit će se proizvođač duhana, novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 2.000,00 KM,
- g) ako uporabi sjeme i presadnice duhana suprotno članku 23. ovog Zakona,
- h) ako ne zaštiti duhan od biljnih bolesti i štetnika,
- i) ako prijavi ili ugovori netočan broj strukova za proizvodnju duhana,
- j) ako ne vodi evidencije propisane člankom 37. ovoga Zakona,
- k) ako ne prijavi nastale promjene u registru propisane člankom 36. stavak (3) ovog Zakona,
- l) ako procijenu količine i kakvoće sirovog duhana u listu ne obavlja sukladno člancima 14. i 15. ovoga Zakona.

Članak 46.
(Zaštitna mjera oduzimanje duhana)

Za prekršaj iz članka 44. stavka (1) točke a) i članka 45. stavka (1) točaka a), d) i e) ovoga Zakona uz novčanu kaznu izreći će se i zaštitna mjera oduzimanja duhana i drugih predmeta koji su uporabljani ili su bili namijenjeni za činjenje prekršaja ili su nastali činjenjem prekršaja.

Članak 47.
(Kazne za gospodarska društva)

Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 KM do 50.000,00 KM kaznit će se za prekršaj gospodarsko društvo ako:

- a) započne proizvodnju duhanskih proizvoda bez prethodno dobivenog rješenja o ispunjenju propisanih tehničko-tehnoloških uvjeta (članak 30.),
- b) započne proizvoditi cigarete protivno članku 30. ovoga Zakona, a za prekršaj iz stavka (1) ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u gospodarskom društvu, novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 KM do 5.000,00 KM,
- c) ne ispunjava uvjete utvrđene propisom o minimalnim tehničko-tehnološkim i kadrovskim uvjetima (članak 29.),
- d) cigarete ne sadrže utvrđene omjere duhana (članak 32.),
- e) ne utvrdi kakvoću uvezenih duhanskih proizvoda (članak 35.).

POGLAVLJE VIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 48.
(Donositelji propisa)

Ministarstvo, u suradnji s nadležnim tijelima, donosi propise iz članaka 9., 10., 14., 29. i 36. ovoga Zakona u roku od šest mjeseci računajući od dana njegovog stupanja na snagu.

Članak 49.
(Usklađivanje sa Zakonom)

Fizičke i pravne osobe koje se bave djelatnostima proizvodnje, obrade, prerade i prometa duhana i proizvodnje duhanskih proizvoda dužne su svoje poslovanje uskladiti s odredbama ovoga Zakona najkasnije u roku od 12 mjeseci od dana njegovog stupanja na snagu.

Članak 50.

(Prestanak primjene prethodno primjenjivanih propisa)

(1) Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje primjena propisa o duhanu i duhanskim prerađevinama koji su se primjenjivali u entitetima i Brčko Distriktu.

(2) Podzakonski akti doneseni na temelju propisa iz stavka (1) ovoga članka, koji su se primjenjivali u entitetima i Brčko Distriktu, ostaju na snazi do donošenja propisa iz članka 48. ovoga Zakona.

Članak 51.

(Stupanje Zakona na snagu)

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH".

PSBiH broj 505/10
9. travnja 2010. godine
Sarajevo

Predsjedatelj
Zastupničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH
Dr. **Milorad Živković**, v. r.

Predsjedatelj
Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH
Sulejman Tihić, v. r.